

Вмѣсто упадъкъ, настѣпилъ тогава най-блѣскавиятъ периодъ отъ живота не само на Пловдивъ, но и на цѣла Тракия и Мизия. Като столица на голѣмата римска провинция Тракия, Пловдивъ, или както го наричали римлянитѣ **Тримонциумъ**, т. е. Трихълмие, станалъ „най-свѣтълъ“ началенъ градъ на Тракия. Съ пари отъ римската държавна хазна неговитѣ градски стени били подновени и заздравени. Улицитѣ му били оправени и настлани съ камъни. Прокаранъ билъ водопроводъ. Направени били разкошни храмове, градини, бани и други обществени постройки. Особено билъ славенъ циркътъ или хиподромътъ, а сѣщо и откритиятъ театъръ съ голѣмитѣ каменни седалища за публиката, които личели доскоро въ града. Тогава Пловдивъ билъ съединенъ чрезъ голѣми пѣтища съ дунавскитѣ римски градове; съединявалъ го голѣмъ пѣтъ и съ Цариградъ и Виена. А по рѣка Марица плавали безброй лодки и салове, които носѣли и отнасяли стоки до Бѣло море и обратно. Градътъ станалъ центъръ на голѣма търговия и на индустрия. Той забогатѣлъ.

Какво представлявалъ въ онова време Пловдивъ, е показалъ единъ старъ римски писателъ (Лукианъ). Въ една своя книга той писалъ: „Две много високи и прекрасни планински вериги. Повисоката се нарича Хемусъ, а насреща ѝ е Родопа. Между тѣхъ е широко и много плодородно поле, което почва отъ самитѣ имъ поли. По срѣдата на полето е Филиповиятъ градъ. Той е разположенъ около три укрепления. Грапавината на тѣхнитѣ скали и рѣката Хебросъ, която мие края на самия градъ, имъ придаватъ особена прелестъ. Това е най-голѣмиятъ и най-хубавиятъ отъ всички градове. Неговата хубостъ свѣти надалеко“.

* *
*

Градътъ ставалъ въ нѣкои случаи много оживенъ. То било въ онзи день на годината, когато пристигали пратеници отъ всички поселища на Тракия. Тѣ идвали при императорския намѣстникъ да изразятъ болкитѣ и желанията на народа, както и доволството и недоволството на последния отъ управлението. Срещата ставала край великолепия храмъ, посветенъ на гения на императора. Събраното множество си избираше тогава единъ председателъ. Той се наричалъ „началникъ на Тракия“ и билъ въ сѣщото време върховенъ жрецъ. Отъ името на всички пратеници той принасялъ жертва въ храма и следъ това подъ негово ръководство се изказвали пратеницитѣ. Въ края на заседанията ставало най-весело. Тогава били устройвани шумни игри за споменъ на Александра Македонски или на мѣстни герои, следъ което всички се разотивали.